

سبک ازدواج

نگرش‌هایی که نیاز به اصلاح دارد

ازدواج را سخت نگیریم تا آسان شود!

زهرا هنربخش

از موضوع محدودیت‌های کرونا که بگذریم، ماه ربیع‌الاول همیشه یکی از ماه‌های پروصلت و مناسبتی مبارک برای ازدواج جوانان بوده است اما به نظر می‌رسد این سنت حسنه روز به روز کمرنگ‌تر و کم‌رقر می‌شود. ازدواج پیوندی مقدس و امری پسندیده است که خداوند متعال و پیامبر اکرم(ص) به آن سفارش نموده‌اند زیرا در سایه ازدواج و تشکیل خانواده است که انسان به شکوفایی و کمال می‌رسد. آرامش واز‌ه‌ای است که انسان‌ها برای به دست آوردنش

خودمان هراس از ازدواج را دامن زده‌ایم

متأسفانه امروزه رواج تجمل‌گرایی و هزینه‌های گزاف تشریفات ازدواج سبب شده تا جوانان کمتر به فکر ازدواج باشند و نوعی از این موضوع هراس دل‌نگرانی دارند. زمانی عقد زوجیت سالم و پایدار خواهد بود که طرفین ازدواج بدون چشمداشت مالی و نگاه تجملاتی خود را راضی به این پیوند مقدس نمایند. اگر هر کدام از طرفین ازدواج به سبب ثروت، شهرت، قدرت و دیگر اوصاف ظاهری طرف مقابل ازدواج کند، محبت و آرامش حقیقی در میان آنها به وجود نخواهد آمد و این زندگی دبری نخواهد پایید که دستخوش تزلزل و سستی شود.

کاهش ازدواج و عدم تمایل جوانان به تشکیل زندگی ناشویی و گسترش فرهنگ زندگی غیرطبیعی تجرد، مشکل بزرگی است که دامنگیر بسیاری از خانواده‌ها شده است. وضعیتی که در واقع خود ما به وجود آوردیم برده اسات چشم و هم‌چشمی‌ها، تجمل‌گرایی، تصورات و محاسبات غلط و تقلید از تمییزات یک‌سری عادات کورگورانه غیرعقلانی آن را ساخته و گسترش داده‌ایم. گاهی تضادی مهریه‌های نجومی و بسیار بالا از زوج سبب انصراف او از تصمیم به ازدواج می‌شود و بعضی مواقع عشق و علاقه زیاد به دختر باعث می‌شود تا مهریه‌های سنگین پیشنهادی از طرف خانواده دختر، توسط داماد پذیرفته شود اما باید بدانیم چنین مهریه‌های خارج از عهده پرداخت، تضمین خوشبختی و تداوم زندگی زناشویی نیست. آنچه میان زن و مرد مصیبت و محبت و عاطفه ایجاد می‌کند صداقت و درستی است که زندگی استوار بر پایه آرامش را نیز به همراه دارد.

سبک مراقبت

بهنام صدقی

ماناترین، قدیمی‌ترین، ریشه‌ای‌ترین و ابدی‌ترین نهاد بشری، خانواده است. خانواده ایرانی از گذشته تا به امروز دچار دگرگونی و تحولات زیادی بوده تا به شکل امروزی در آمده است. این تحولات تحت تأثیر شرایط اجتماعی جامعه صورت گرفته و در آثار بزرگان و دانشمندان گذشته نیز به اهمیت خانواده و همچنین در بحث فرزندپروری و همسرگزینی و وظایف پدر نسبت به فرزند در کتبی همچون قابوسنامه و کیمیای سعادت غزالی اشاره شده است و بسیاری دیگر از آثار به توصیف ارزش‌ها و هنجارهای خانواده پرداخته‌اند. پس از آشنایی ایران بادنیای غرب و آداب و محصولات آن، اثری که غربی‌ها با تبلیغات‌شان در زندگی خانواده‌های ایرانی گذاشتند تنها از نظر مادی بلکه از نظر معنوی نیز ارزش‌ها و هنجارهای ما ایرانیان را تحت تأثیر قرار داد. در واقع فرهنگ مصرف‌گرایی را در بین خانواده‌های ایرانی ترویج کردند.

از دیرباز آکنسون روابط و نقش‌ها در خانواده متأثر از روابط متقابل در جامعه بوده است. در واقع یک خانواده چکیده‌ای از جامعه‌ای است که در آن زندگی می‌کند. در دوران معاصر نیز افراد خانواده دارای روابط دنیاستانه با افراد خارج از محل خانه و محدوده فامیلی هستند. در حقیقت هرچه دنیای امروز رو به جلو پیش می‌رود روابط بین افراد خانواده به نفع و روابط بیرون از خانواده کم‌رنگ می‌شود.

در عصر حاضر بیشتر کارکردهای خانواده بر عهده جامعه گذاشته شده و این باعث می‌شود که هر چه

دلایل متعدد کاهش ازدواج

برخی مشکلات و موانع ازدواج نظیر داشتن شغل و مسکن مناسب، رسومات پرخرج و پرهزینه، زندگی تجملاتی و پرزرق و برق که بعضاً در فیلم‌های سینما و سریال‌های خانگی نیز دیده می‌شود، اهمیت ندادن خانواده‌ها به ساده انجام شدن ازدواج فرزندان‌شان، عدم تفاهم و توافق والدین و بهانه‌جویی در شرایط ازدواج، اعتقاد بعضی خانواده‌ها به اینکه با وجود خواهر یا برادر بزرگ‌تر نوبت به بعدی نمی‌رسد، اهمیت بیش از حد به کار و تحصیل، آزادی‌های بیش از حد و فرار از مسئولیت‌پذیری، مشکل پسندی و دلایل دیگر دست به دست هم می‌دهند تا آساز ازدواج پایین آمده و همین موضوع سبب می‌شود تا روابط بی‌قید و بند و آزادانه دختران و پسران ترویج یابد و کمتر به از تباط در چارچوب موازین اخلاقی و عرفی و در آخر ازدواج و تشکیل خانواده ر بیاورند.

نقش رسانه‌ها در ترویج ازدواج آسان

یکی از عواملی که موجب تجمل‌گرایی می‌شود برخی فیلم‌های سینمایی و سریال‌های تلویزیونی است که با نشان دادن زندگی‌های لوکس و تجملاتی و ازدواج‌های آن‌چنانی سبب الفتای توهمات تجملی و خیالات خام و توقعات‌ناپه‌جای اقتصادی در خانواده‌ها و میان جوانان می‌شود. وظیفه رسانه‌ها و متولیان رسانه‌ای و همچنین صدا و سیما و افراد دلسوز اجتماعی در این دوران، خلق آثار سمعی و بصری با نگاه واقع‌گرایانه و به دور از تجملات و اشرافی‌گری به عموم مردم در زمینه ازدواج است که با توجه به بحران فعلی و عدم امکان فراهم شدن اموری از قبیل شغل و مسکن مناسب برای اکثر جوانان، نمی‌توان

توقع حل این مشکل را از راه کسب در آمد در زمان کوتاه داشت اما با نشان دادن ساده‌زیستی و ترویج فرهنگ ازدواج آسان از جانب رسانه‌های پرطرفدار کشور می‌توان تا حدودی جوانان را به این نوع ازدواج ودوری از ریخت و پاش‌های بیهوده و پرهزینه ترغیب و تشویق کرد.

خانواده‌ها اگر بخواهند، می‌شود

در کنار رسانه‌ها اگر خانواده‌ها نیز واقعاً بخواهند و اقدام کنند، این خواست و تصمیم آنها حتی جامعه و دولت را نیز به حرکت و اقدام در این زمینه وامی‌دارد و در این راستا باید خود جوان نیز باور داشته باشد که با عمل و تأخیر در ازدواج، فرصت‌ها و لذت‌های جوانی را از دست می‌دهد و برای رفع موانع ازدواج خود باید تلاش کند و طرز تفکر خانواده‌اش را تغییر دهد و آنها را راضی کند که به خاطر شرایط و اوضاع اقتصادی و اجتماعی امروز دست از توقعات و چشم و هم‌چشمی‌های بی‌مورد بردارند.

خدا خودش جور می‌کند

باید توجه داشت خدایی که در جوان احساس نیاز جنسی و عاطفی را قرار داده، صلاحیت پاسخگویی و رسیدن به آن از راه درست را نیز به وی عطا نموده و نباید برای ترس از معیشت و هزینه‌های ازدواج مانع سعادت و آرامش جوانان و ازدواج آنها شد.

خداوند متعال در سوره نور آیه ۳۲ و ۳۳ فرماید:
وَ اَنْكَحُوا الْاُولَیَاْمَیْ مِنْكُمْ وَ الصَّالِحِیْنَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَّاكُمْ اَنْ يَكُوْنُوْا فُقَرَا ً یَعْنِیْهِمْ اللهُ مِنْ قُضَلِهِ وَ اللهُ وَاَسْبَغَ عَلَیْمٌ (۳۲) وَ لَیْسَتْغَفَّ الْذَیْنِ لِیَا جِدُوْنَ یَكْفَا حَتّٰی یَعْتِیْهُمُ اللهُ مِنْ قُضَلِهِ... (۳۳) مردان و زنان بی‌همسر را همسر دهید و همچنین غلامان و کنیزان صالح و درستکاران را. اگر فقیر و تنگدست باشند خداوند آنان را از فضل خود

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۸۴۷۱

د

تغییر نگرش و باورهای جامعه در رابطه با سختگیری‌های بی‌اساس در امر ازدواج، حذف مهریه‌های سنگین، آموزش و بالا بردن فرهنگ جوانان برای انتخاب آسان و به موقع و همچنین افزایش سطح آگاهی جوانان برای زندگی دور از تجملات، نمونه‌هایی از راهکارها برای ترویج ازدواج آسان است

در این امر برای اندیشمندان معجزاتی موجود است. «

خداوند در وجود انسان نیازهایی را قرار داده تا به وسیله ازدواج این نیازها تأمین شود و انسان‌ها به آرامش و سعادت برسند و چه زی‌بایست که طبق دستور خداوند و با الگوپذیری از سبک زندگی و ساده‌زیستی زوج آسمانی حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه(س) برای ازدواج آسان و ترغیب جوانان به این امر پسندیده بگویشیم و از خرج و مخارج بیهوده و اضافه کم کنیم تا پیوندهای ساده و دلنشین رواج پیدا کنند.

بی‌نیاز می‌سازد، خداوند واسع و آگاه است (آیه ۳۲)، و آنها که وسیله ازدواج ندارند باید عفت پیشه کنند تا خداوند آنان را به فضلش بی‌نیاز سازد... (آیه ۳۳).

از آنجا که بسیاری از مردان و زنان برای فرار از زیر بار مسئولیت الهی و انسانی ازدواج متوسل به عذرهایی از جمله نداشتن امکانات مالی می‌شوند در آیات فوق صریحاً گفته شده که فقر نمی‌تواند مانع ازدواج شود، و چسب ازدواج سبب غنا و بی‌نیازی می‌شود.

باید نگرش‌ها را تغییر دهیم

سخن آخر اینکه تغییر نگرش و باورهای جامعه در رابطه با سختگیری‌های بی‌اساس در امر ازدواج، حذف مهریه‌های سنگین، آموزش و بالا بردن فرهنگ جوانان برای انتخاب آسان و به موقع و همچنین افزایش سطح آگاهی جوانان برای زندگی دور از تجملات، نمونه‌هایی از راهکارها برای ترویج ازدواج آسان است. با همت خانواده‌ها، متولیان فرهنگی، رسانه‌ها و دولت می‌توان در راه ترویج ازدواج آسان و عاقبت به خیری جوانان گامی مؤثر برداشت و برای نگرانی‌ها و هراس جوانان در قدم نه‌پاht به این مسیر کم کرد. آسان گرفتن شرایط ازدواج در راه جلب رضایت خداوند و رسیدن به آرامش برای زوجین، پایداری در ازدواج و عاقبت به خیری خود و نسل‌های بعد از خود را تضمین می‌کند. اگر تصمیم بگیریم و همت کنیم می‌توانیم این اوضاع و شرایط نامطلوب را تغییر داده و سبک و شیوه‌ای نو از پیوند زوجین را بنا نهمیم، سبکی که بر اساس حقیقت و معنای اصلی زندگی و ترسیم و تنظیم شده باشد، نه بر طبق توهمات و خیالات پوچ و غلط. در این صورت است که به نتیجه مطلوب و رضایت بخش دست می‌یابیم.

حفظ بنیان خانواده در گذر از سنت به مدرنیته

مراقب باشیم این سقف مشترک فرو نریزد

تولید مثل و اجتماعی کردن و تعیین پایگاه اجتماعی افراد را بر عهده دارد. امروزه بسیاری از کارکردهای زندگی ما را فرا گرفته دچار یک نوع سردرگمی شده‌اند. به عنوان مثال خانواده سنتی و پایبند به اصول در میان امواجی از تأثیراتی که از محیط و از جانب رسانه‌ها به سوی او می‌رود، دچار سردرگمی می‌شود. سردرگمی‌ای که خانواده‌های ما ایرانی‌ها سزاوار آن نیستند. از یک طرف در تلاش برای حفظ ارزش‌هاست و از طرفی در حال مقابله با پیامدها و تأثیرات مدها و آیین‌های جدیدی که از محیط و رسانه‌ها به سوی او نشانه رفته‌اند.

خانواده در مفهوم سنتی آن کارکردهایی همچون

سبک ارتباط

در حسرت دایمی و عمو، خاله و عمه

خانواده هسته‌ای توزرداز آب درآمد!

خانواده هسته‌ای به‌طور روزافزونی به شکل غالب خانواده در زندگی شهری تبدیل شده است اما ناگهان با شروع دوران فر نطینه و قطع پیوندهای معمول با دیگران، کانون گرم خانواده چهره دیگرش را به ما نشان داد: بچه‌هایی که دیگر نمی‌شد ترحملشان کرد! احساس خفقان آور گیر افتادن در خانه‌هایی کوچک و رنج‌تنبهایی و انزوا.

«ریکا اونیون» نویسنده روزنامه نگار بریتانیایی در مطلبی که در وب‌سایت «اسلیت» منتشر کرده به این موضوع پرداخته است. وب‌سایت ترجمان نیز آن را با ترجمه مهدی صادقی منتشر کرده است که خلاصه آن را در ادامه می‌خوانید.

در پیله‌انزوایی که ویروس کرونا برایمان تنیده است، تنها من هستم و همسرم، نوعی از خانواده هسته‌ای که هیچ‌وقت تجربه‌اش نکرده بودیم. بساور کنید دوستان وضعیت جالبی نیست. در ایالات متحده، تصویری که ما از خانواده در گذشته فرضی‌مان داریم شبیه خانواده اینگال‌ها در سریال «خانه کوچکی در سیزه‌زار» است. پدر و مادر و دخترانی که در لانه‌هایی که از غلف ساخته بودند پناه می‌گرفتند و تنها ترسشان از گرگ‌ها بود. اگر این وضعیت درسی برای ما داشته باشد این است که خانواده هسته‌ای کافی نیست.

آن هلن پیترسون در مطلبی که برای بازفید نوشته است، نظر والدین مستأصل را در تجربه فر نطینه چنین توضیح می‌دهد: «انزوای ویروس کرونا باعث شده همه چیزهایی که روزی آسان به نظر می‌رسید، دشوار شود و همه چیزهایی که قبلاً هم دشوار بود، محال و ناممکن شود. بچه‌ها خواب درستی ندارند، بی‌فرازند، آنهایی که بزرگ‌ترند دل به آموزش در خانه نمی‌دهند و تضمینی وجود ندارد که آنهایی که کوچک‌ترند، وقتی والدیشان در ساعات عادی مشغول کارند، بتوانند خودشان را سرگرم کنند اما شاید سخت‌ترین بخش ماجرا آن جایی است که والدین خود را در برابر همه این چالش‌ها یکه و تنها می‌بینند.» کاترین چرن مژتون که نویسنده است، روز یکشنبه در توئیتر خود نوشت: «مغزم دارد سوت می‌کشد وقتی به این فکر می‌کنم که تنها کسانی که کوچک‌ترند، ماه آینده از بچه‌هایم مراقبت خواهند کرد، من و همسرم هستیم، نه خبری از یک ذره مراقبت پدربزرگ-مادر بزرگی هست و نه حتی دوستانم سوزی. لعنت به این شانس، خودمانیم و خودمان. واقعاً بی‌رحمانه است.»

از بسیاری افراد شنیده‌ام که والدین مرد و فرزندان بزرگ‌تر خانواده نسبت به گذشته کار بیشتری انجام می‌دهند. احتمالاً به این خاطر مذاکراتی درباره تقسیم کار دست بزند که پیش از این هرگز امکان آن نبوده است. یکی از اعضای گروه فرزندداری اسلیت می‌نویسد: «در مورد تقسیم‌کار اوضاع واقعاً بهتر شده است، چون هر دو تایمان در خانه کار می‌کنیم بنابراین واقعاً لازم بود در مورد این حرفه بنزیم که چگونه هم بچه‌ها را سرگرم کنیم و هم کارهایمان را پیش ببریم و در آخر به یک برنامه رسیدیم، همچنین قبل از این ما ماجرا‌ها من دو روز در هفته در خانه کار می‌کردم و همزمان مراقب بچه‌ها بودم و حالا همسرم متوجه شده این کار چقدر ناممکن است.» عضو دیگری از گروه فرزندداری اسلیت از تلاشش برای درگیر کردن بچه‌ها در کار خانه می‌گوید: «بمش‌را پروتکل رسمی کرونا گذاشته‌ایم، همه موظفند لباس و ظرف‌های خود را بشویند و پس از اینکه کسی غذا پخت باید خودش تمیزکاری انجام دهد. پس‌را ۱۲ و ۱۶ ساله هستند، بنابراین این کار خیلی خیلی دیر صورت گرفت.»

خبر بد آن است که احساس می‌کنیم خانه‌هایمان تنگ‌تر و تنگ‌تر می‌شود، به‌نحو آشکازی برای مهدکودک، پیش‌سستانی و مدرسه دل‌مان تنگ شده است. آنها واقعاً نعمت بودند اما چیزی که عمیقاً کمبودش را حس می‌کنیم کنارهم بودن‌هایی است که حالمان را عوض می‌کرد و بسا پیوندمان بر حسب طبیعتشان دنیای پیرامون را به آغوش می‌کشند. مسئله مهم این است که ما شنیده‌ایم که بیبند چگون‌ه کودکان به یکدیگر، از فشارهای اعضای خانواده هسته‌ای می‌کاست. یکی دیگر از اعضای گروه فرزندداری اسلیت می‌گوید: «عادتمان شده بود که روزهای زیادی را به گردش برویم، اجاره خروج بچه‌ها را از پیش دبستانی می‌گرفتیم و پس از آن، نیم‌ساعت تا یک ساعت در حیاط مدرسه می‌چرخیدیم؛ در همین زمان بچه‌ها در پارکینگ دوچرخه‌سواری می‌کردند یا در محوطه می‌دویدند، یا می‌شد که در پارک،

این کار خیلی خیلی دیر صورت گرفت.»

سیاستمداران آمریکایی است زمانی طنزآمیز بودن خودش را نشان می‌دهد که بچه‌دار می‌شوید، و می‌بینید آن تبلیغات هیچ واقعیتی نداشته است. فانتزی خانواده مستقل-اید‌های که می‌گوید خانه شما قلمرو فرماتروایی اختصاصی شماست- خیلی زود فرو خواهد پاشید، زمانی که ببینید چگونه کودکان بر حسب طبیعتشان دنیای پیرامون را به آغوش می‌کشند. مسئله مهم این است که شما به‌عنوان پدر و مادر چقدر به دنیای بیرون نیاز دارید تا خودتان را در طول روز نجات دهید، دنیایی از مراقب‌ها، رفق‌ا، مری‌ها و سرگرم‌کننده‌ها. اگر با تمام این اوصاف هنوز کسی فکر می‌کند یک خانه کافی است، راه‌حلش فر نطینه است.

تلخیص: سیمین جم